

WYMOGI EDUKACYJNE ORAZ KRYTERIA OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

PRZEDMIOT: KSZTŁACENIE SŁUCHU, KL.I - IV/ CYKL 6-cio letni

Wymogi edukacyjne

Klasa I

1. Wiedza i umiejętności z zakresu notacji muzycznej i teorii muzyki

Uczeń:

- potrafi zapisać klucz wiolinowy i rozumie jego znaczenie
  - zna literowe i solmizacyjne nazwy nut w zakresie g-c³ oraz ich położenie na pięciolinii w kluczu wiolinowym
  - zna klucz basowy oraz literowe nazwy nut w zakresie G-c¹
  - zna pisownię i rozumie znaczenie: całych nut, półnut, ćwierćnut, ósemek i szesnastek oraz półnuty z kropką i ćwierćnuty z kropką, oraz pauzy całonutowej, półnutowej, ćwierćnutowej i ósemkowej, wartości rytmicznych przedłużonych za pomocą łuku,
  - zna oznaczenia taktowe 2/4 3/4 4/4 i C
  - zna notację znaków chromatycznych, znaku repetycji, fermaty
  - zna układ całych tonów i półtonów w gamie C –dur
  - rozpoznaje i zaznacza całe tony i półtony w zapisie gamy: C-dur
- zna nazwy wszystkich interwałów prostych prostych z rozróżnieniem sekundy wielkiej i małej, tercji wielkiej i małej, kwarty, kwinty i oktawy czystej.
- zna określenia dynamiki p, f, mf, mp, cresc., dim., oraz ich symbole graficzne
  - zna oznaczenia artykulacyjne: staccato i legato
  - zna nazwy temp: andante, andantino, moderato, allegretto
  - zna oznaczenia: Da capo al fine, oraz I i II volta

2. Umiejętności muzyczne.

Intonowanie i rozpoznawanie struktur gamowych

- uczeń potrafi zaśpiewać gamę: C-dur, górę i w dół nazwami literowymi i solmizacyjnymi

Intonowanie i rozpoznawanie interwałów

Uczeń:

- potrafi zaśpiewać sekundę i tercję oraz kwartę i kwintę i oktawę od I stopnia gamy C –dur w górę oraz interwały zbudowane od dźwięków c¹, d¹, e¹, f¹, g¹
- potrafi rozpoznać grane przez nauczyciela na fortepianie sekundę i tercję oraz kwartę i kwintę i oktawę od I stopnia gamy C –dur w górę oraz interwały zbudowane od dźwięków c¹, d¹, e¹, f¹, g¹

Intonowanie i rozpoznawanie struktur akordowych

Uczeń:

- potrafi utrwalić się w tonacji C-dur za pomocą trójdźwięku tonicznego z opisaniem I stopnia
- potrafi zaśpiewać trójdźwięki jednoimienne: C-dur i c-moll nazwami literowymi i solmizacyjnymi.
- potrafi rozpoznać tryb trójdźwięków majorowych i minorowych granych melodycznie i harmonicznie

Poczucie tonalne

Uczeń:

- potrafi rozpoznać i zaintonować tonikę poznanej melodii

Czytanie nut głosem

Uczeń:

- potrafi równomiernie stukać puls jednostki metrycznej.
- potrafi zastosować w ćwiczeniach taktowanie na 2, 3, i 4
- potrafi zaśpiewać poprawnie pod względem intonacyjnym około dziesięciu piosenek opanowanych na lekcjach
- potrafi zaśpiewać a vista nazwami solmizacyjnymi i literowymi łatwą melodię w tonacji: : C-dur, z zastosowaniem następstw sekundowych i łatwych skoków interwałowych
- potrafi zaśpiewać łatwą melodię z granym równocześnie przez nauczyciela na fortepianie drugim głosem lub towarzyszeniem harmonicznym,
- potrafi wykonać tatażację, klaskaniem lub z zastosowaniem szkolnych instrumentów perkusyjnych: ćwiczenia rytmiczne jednogłosowe rytmiczne

Analiza słuchowa, korekta błędów i zapisywanie struktur muzycznych

Uczeń:

- potrafi rozpoznać metrum dwu-; trzy- i czteromiarowe
- potrafi zapisać powtórzoną kilkakrotnie łatwą dwu- lub czterotaktową melodię w tonacji: C-dur
- potrafi zapisać pamiętaną łatwą melodię w tonacji C-dur
- potrafi zauważyć i poprawić błędy wysokościowe i rytmiczne w zapisie łatwej melodii

Rozpoznawanie barwy instrumentu:

Uczeń:

- potrafi rozpoznać barwę fortepianu, organów, skrzypiec, wiolonczeli, gitary, klarnetu, trąbki, werbla, ksylofonu

Klasa II

1. Wiedza i umiejętności z zakresu notacji muzycznej i teorii muzyki.

Uczeń:

- zna następstwo i notację dźwięków gam: C-dur, G-dur, F-dur, D-dur, zna układ całych i półtonów, górny i dolny tetrachord
- rozpoznaje całe i półtony w zapisie melodii w poznanych tonacjach
- potrafi zapisać znaki przykluczowe w poznanych tonacjach
- zna i potrafi zapisać trójdźwięki triady harmonicznego w poznanych tonacjach
- nazwy wszystkich interwałów prostych z rozróżnieniem sekundy wielkiej i małej, tercji wielkiej i małej, kwarty, kwinty i oktawy czystej, potrafi te interwały rozpoznać w zapisie melodii w poznanych tonacjach
- zna mocne i słabe części taktu i grup rytmicznych
- zna grupy rytmiczne: cztery szesnastki; ósemka - dwie szesnastki; dwie szesnastki - ósemka; ósemka z kropką - szesnastka; triola ósemkowa oraz grupowanie ww. wartości w taktach 2/4, 3/4 i 4/4
- rozumie znaczenie oznaczeń dynamicznych, agogicznych, interpretacyjnych występujących w tekście nutowym opracowywanych piosenek i ćwiczeń solfeżowych
- oznaczenie metronomiczne tempa

2. Umiejętności muzyczne

Intonowanie i rozpoznawanie struktur gamowych

Uczeń:

- potrafi śpiewać gamy C-dur, G-dur, F-dur, D-dur nazwami literowymi i solmizacyjnymi,

Intonowanie i rozpoznawanie interwałów

Uczeń:

- potrafi zaintonować od I stopnia poznanych interwały toniczne do oktawy włącznie, - potrafi zaintonować od różnych stopni poznanych gam gamowłaściwe sekundy i tercje w górę i w dół
- potrafi zaśpiewać od różnych stopni poznanych gam gamowłaściwe kwarty i kwinty w górę i w dół po uprzednim zaśpiewaniu pochodzącego gamowego w obrębie tych interwałów
- potrafi rozpoznać grane przez nauczyciela na fortepianie w górę i w dół interwały melodyczne: sekundy małe, wielkie, tercje małe, wielkie, kwarty, kwinty, oktawy czyste
- potrafi zaintonować od podanego dźwięku w górę i w dół (w oderwaniu od tonacji): sekundę i tercję wielką i małą, kwartę i kwintę czystą, oktawę czystą
- potrafi powtórzyć głosem w wygodnym rejestrze i rozpoznać (z określeniem rozmiaru) interwały melodyczne i harmoniczne proste: sekundę i tercję wielką i małą, kwartę i kwintę czystą, oktawę czystą,

Intonowanie i rozpoznawanie struktur akordowych

Uczeń:

- potrafi utrwalić się w tonacji za pomocą trójdźwięku tonicznego, triady harmoniczej
- potrafi zaśpiewać trójdźwięki jednoimienne: C-dur i c-moll, G-dur i g-moll, F-dur i f-moll, D-dur i d-moll, A-dur i a-moll, B-dur i b-moll nazwami solmizacyjnymi i literowymi
- potrafi rozpoznać tryb trójdźwięków majorowych i minorowych granych melodycznie w górę i w dół lub harmonicznie

Poczucie tonalne

Uczeń:

- potrafi rozpoznać tonikę i tryb usłyszonej melodii oraz zaśpiewać (na sylabie "la") trójdźwięk toniczny

Czytanie nut głosem

Uczeń:

- potrafi zastosować w ćwiczeniach solfeżowych: taktowanie na 2, 3, 4, i równomiernie stukać jednostkę metryczną,
- potrafi zaśpiewać poprawnie pod względem intonacyjnym około dziesięciu piosenek opanowanych na lekcjach z uwzględnieniem środków wyrazu muzycznego
- potrafi zaśpiewać a vista nazwami solmizacyjnymi i literowymi łatwe melodie w poznanych tonacjach
- potrafi zaśpiewać opracowane na lekcjach bardzo łatwe piosenki dwugłosowe i kanony
- potrafi zaśpiewać łatwą melodię z granym równocześnie przez nauczyciela na fortepianie drugim głosem, towarzyszeniem harmonicznym lub akompaniamentem,
- potrafi wykonać tataizacją, klaskaniem lub z zastosowaniem szkolnych instrumentów perkusyjnych: ćwiczenia rytmiczne jedno- i dwugłosowe

Analiza słuchowa, korekta błędów i zapisywanie struktur muzycznych

Uczeń:

- rozpoznaje metrum dwu-, trzy-, czteromiarowe
- potrafi zapisać łatwą dwu- lub cztero-taktową melodię w tonacjach C-dur, G-dur, F-dur, D-dur
- potrafi zapisać pamiętaną łatwą melodię w tonacjach C-dur, G-dur, F-dur, D-dur
- potrafi poprawić błędy wysokościowe i rytmiczne w zapisie łatwej melodii w tonacjach: C-dur, G-dur, F-dur, D-dur

- potrafi zapisać rytm pamiętanej piosenki lub jej fragmentu

Rozpoznawanie barwy instrumentu:

Uczeń:

-potrafi rozpoznać barwę fortepianu, organów, klawesynu, skrzypiec, wiolonczeli, gitary, fletu, oboju, klarnetu, trąbki, waltorni, puzonu, kotła, werbla, ksylofonu

Klasa III

1. Wiedza i umiejętności z zakresu notacji muzycznej i teorii muzyki.

Uczeń:

-zna budowę gamy majorowej oraz minorowej naturalnej oraz harmonicznej
-zna następstwo i notację dźwięków gam majorowych: C-dur, G-dur, F-dur, D-dur oraz minorowych: a-moll, d-moll, e-moll,
-rozpoznaje odległości całego i półtonu w zapisie melodii w tonacjach: C-dur, G-dur, F-dur, D-dur oraz odległości całego, półtonu i półtora tonu w zapisie melodii w tonacjach odległości całego i półtonu w zapisie melodii w tonacjach
-potrafi zanotować i odczytać znaki przykluczowe w poznanych tonacjach
- zna i potrafi zapisać trójdźwięki triady harmonicznej w poznanych tonacjach
-potrafi zbudować od określonego dźwięku w górę i w dół oraz zapisać: sekundy małe, wielkie, tercje małe, wielkie, kwarty, kwinty, oktawy czyste
-rozpoznaje sekundy małe, wielkie, tercje małe, wielkie, kwarty, kwinty, oktawy czyste w zapisie melodii w poznanych tonacjach
-zna i umie zastosować oznaczenia dynamiczne od pianissimo do fortissimo

2. Umiejętności muzyczne.

Intonowanie i rozpoznawanie struktur gamowych i interwałów

Uczeń:

- potrafi śpiewać i rozpoznać gamy majorowe C-dur, G-dur, F-dur, D-dur oraz naturalne i harmoniczne gamy minorowe: a-moll, d-moll, e-moll, w równych wartościach i zrytmizowane
- potrafi powtórzyć głosem (nazwami literowymi) i określić nazwy interwałów tonicznych (z uwzględnieniem rozmiaru), granych melodycznie i harmonicznie w poznanych tonacjach majorowych i minorowych,
-potrafi zaintonować od podanego dźwięku w górę i w dół sekundy małe, wielkie, tercje małe, wielkie, kwarty, kwinty, oktawy czyste
-potrafi rozpoznać grane przez nauczyciela w skali głosu dziecka interwały melodyczne i harmoniczne: sekundy małe, wielkie, tercje małe, wielkie, kwarty, kwinty, oktawy czyste

Intonowanie , granie i rozpoznawanie struktur akordowych.

Uczeń:

- potrafi utrwalić się w tonacji za pomocą trójdźwięku tonicznego, triady harmonicznej
-potrafi rozpoznać trójdźwięki na I i V stopniu gamy w granych przez nauczyciela utworach i konstrukcjach harmonicznych opartych na dwóch lub trzech trójdźwiękach triady w poznanych tonacjach
- potrafi rozpoznać tryb trójdźwięków majorowych i minorowych granych melodycznie w górę i w dół lub harmonicznie

Poczucie tonalne

- potrafi rozpoznać tonikę i tryb usłyszonej melodii oraz zaśpiewać (na sylabie "la") trójdźwięk toniczny

Czytanie nut głosem

Uczeń:

- potrafi zastosować w ćwiczeniach solfeżowych: taktowanie na 2, 3, 4, i równomiernie stukać jednostkę metryczną,
- potrafi zaśpiewać poprawnie pod względem intonacyjnym około dziesięciu piosenek opanowanych na lekcjach z uwzględnieniem środków wyrazu muzycznego
- potrafi zaśpiewać a vista nazwami solmizacyjnymi i literowymi łatwe melodie w poznanych tonacjach
- potrafi zaśpiewać opracowane na lekcjach bardzo łatwe piosenki dwugłosowe i kanony
- potrafi zaśpiewać łatwą melodię z graniem równocześnie przez nauczyciela na fortepianie drugim głosem, towarzyszeniem harmonicznym lub akompaniamentem,
- potrafi wykonać tatażację, klaskaniem lub z zastosowaniem szkolnych instrumentów perkusyjnych: ćwiczenia rytmiczne jedno- i dwugłosowe
- potrafi zaśpiewać z pamięci i ze słowami jedną pieśń z repertuaru polskich pieśni patriotycznych i narodowych

Analiza słuchowa, korekta błędów i zapisywanie struktur muzycznych

Uczeń:

- rozpoznaje metrum dwu-, trzy-, cztero- i sześciomiarowe
- potrafi zapisać łatwą dwu- lub cztero-taktową melodię w poznanych tonacjach
- potrafi zapisać pamiętaną melodię w poznanych
- potrafi poprawić błędy wysokościowe i rytmiczne w zapisie słyszanego jednogłosowego ćwiczenia melodycznego
- potrafi zapisać rytm pamiętanej piosenki lub jej fragmentu

Rozpoznawanie barwy instrumentu:

Uczeń:

- potrafi rozpoznać barwę fortepianu, organów, klawesynu, skrzypiec, wiolonczeli, gitary, fletu, oboju, klarnetu, fagotu, trąbki, waltorni, puzonu, kotła, werbla, ksylofonu, marimby, tom-tomu

Klasa IV

1. Wiedza i umiejętności z zakresu notacji muzycznej i teorii muzyki.

Uczeń:

- zna następstwo i notację dźwięków gam majorowych: C-dur, G-dur, F-dur, D-dur, B-dur, oraz minorowych: a-moll, d-moll, e-moll, h-moll, g-moll
- zna nazwy nut w kluczu basowym od C do e1
- zna podział klawiatury na oktawy oraz nazwy oktaw
- zna zapis nutowy i literowy dźwięków oraz ich umiejscowienie na klawiaturze fortepianu w zakresie od C do c4
- zna swoją skalę głosu
- zna przenośniki oktauwowe: ottava alta i ottava bassa
- zna gamy majorowe (odmianę naturalną) i minorowe (odmiany: naturalną, harmoniczną, dorycką i melodyczną) do dwóch znaków przykluczowych, następstwo i notację dźwięków, odległości między stopniami oraz budowę tetrachordu dolnego i górnego
- wie, jak określić tonację łatwych utworów lub ich fragmentów na podstawie zapisu nutowego
- zna nazwy interwałów występujących między stopniami gamy majorowej i minorowej (naturalnej i harmonicznej) z uwzględnieniem rozmiaru: sekunda wielka, mała i zwiększona, tercja wielka i mała, kwarta czysta, zwiększona i zmniejszona, kwinta czysta, zwiększona i

- zmniejszona, seksta wielka i mała, septyma wielka, mała i zmniejszona, oktawa czysta.
- potrafi zbudować w górę i w dół wszystkie interwały gamowłasciwe proste od kolejnych stopni poznanych gam majorowych i minorowych (odmiana naturalna i harmoniczna) oraz określa ich rozmiar
  - potrafi określić w zapisie melodii interwały melodyczne proste z uwzględnieniem ich rozmiaru
  - potrafi określić interwały harmoniczne proste w zapisie dwugłosu (z uwzględnieniem rozmiaru)
  - zna współbrzmienia konsonansowe i dysonansowe
  - zna rozwiązanie kwarty zwiększonej na IV stopniu i kwinty zmniejszonej na VII stopniu gamy majorowej naturalnej i minorowej harmonicznej (do dwóch znaków przykluczowych)
  - zna przewroty interwałów
  - zna pojęcie progresji melodycznej niemodulującej
  - zna pojęcie transpozycji
  - zna triadę harmoniczną w majorze naturalnym i minorze harmonicznym (w tonacjach do dwóch znaków przykluczowych)
  - zna nazwy i symbole funkcyjne trójdźwięków triady harmonicznej w majorze naturalnym (T, S, D) i minorze harmonicznym (°T, °S, D)
  - zna trójdźwięki majorowe i minorowe w I i II przewrocie
  - zna kadencję doskonałą (małą i wielką) oraz kadencję zawieszoną w majorze naturalnym i minorze harmonicznym
  - zna cztery rodzaje trójdźwięków i ich symbole (majorowy, minorowy, zmniejszony i zwiększony)
  - zna trójdźwięki na stopniach gamy majorowej naturalnej i minorowej harmonicznej (do dwóch znaków przykluczowych)
  - zna takty:

2	2	'	4	4	'	2	2	'	3	3	'	6	6	'
8	8	8	8	2	2	2	2	4	4					
  - zna grupy niemiaryowe: triolę ósemkową, kwintolę szesnastkową
  - potrafi grupować wartości rytmiczne w poznanych taktach z zastosowaniem synkop i nieregularnego podziału jednostki metrycznej
  - zna pojęcie multimetrii
  - zna elementy budowy utworu muzycznego: frazę, zdanie, okres (poprzednik i następnik)
  - zna pojęcie polifonii i homofonii
  - zna najważniejsze określenia temp wolnych, średnich i szybkich oraz określenia przyspieszenia i zwolnienia tempa oraz powrotu do tempa poprzedniego
  - zna najczęściej spotykane w repertuarze uczniowskim określenia interpretacyjne.

2. Umiejętności muzyczne.

Intonowanie i rozpoznawanie struktur gamowych i interwałów

Uczeń:

- potrafi śpiewać gamy majorowe C-dur, G-dur, F-dur, D-dur, B-dur oraz gamy minorowe a-moll, d-moll, e-moll, h-moll, g-moll, nazwami literowymi i solmizacyjnymi, w górę i w dół, w równych wartościach rytmicznych oraz z zastosowaniem stałego schematu rytmicznego w poznanych taktach ćwierćnutowych, ósemkowych i półnutowych
- potrafi śpiewać cztery lub pięć kolejnych stopni gamy w górę lub w dół od wskazanego stopnia gamy majorowej i gamy minorowej we wszystkich odmianach
- potrafi zaśpiewać i rozpoznać poszczególne tetrachordy gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach
- potrafi powtórzyć głosem (nazwami literowymi) i określić nazwy interwałów tonicznych (z uwzględnieniem rozmiaru), granych melodycznie i harmonicznie w poznanych tonacjach

majorowych i minorowych,

- potrafi zaintonować od podanego dźwięku w górę i w dół wszystkie interwały toniczne
- potrafi rozpoznać grane przez nauczyciela w skali głosu dziecka interwały melodyczne i harmoniczne: sekundy małe, wielkie, tercje małe, wielkie, kwarty, kwinty, oktawy czyste
- potrafi rozpoznać z określeniem rozmiaru wszystkie interwały toniczne grane melodycznie w poznanych tonacjach
- potrafi zaśpiewać w tonacjach majorowych i minorowych (w odmianie harmonicznej) do dwóch znaków przykluczowych kwartę zwiększoną na IV stopniu i kwintę zmniejszoną na VII stopniu z rozwiązaniem na prymę i tercję trójdźwięku tonicznego
- potrafi śpiewać w górę i w dół wszystkie interwały gamowłaściwe proste od stopni poznanych gam majorowych (w odmianie naturalnej) i minorowych (w odmianie harmonicznej) oraz określa ich rozmiar
- potrafi śpiewać od różnych dźwięków w górę i w dół(w oderwaniu od tonacji) sekundy wielkie i małe, tercje wielkie i małe, kwarty czyste i zwiększone, kwinty czyste i zmniejszone, seksty wielkie i małe, septymy wielkie i małe oraz oktawy
- potrafi powtórzyć głosem w wygodnym rejestrze i rozpoznać (z określeniem rozmiaru) wszystkie interwały proste grane melodycznie przez nauczyciela w zakresie c-c3
- potrafi zaśpiewać w poznanych tonacjach rozłożone trójdźwięki triady w postaci zasadniczej oraz w pierwszym i drugim przewrocie
- Potrafi śpiewać i określać trójdźwięki gamowłaściwe na poszczególnych stopniach gamy majorowej i minorowej harmonicznej (do dwóch znaków przykluczowych)

Intonowanie , granie i rozpoznawanie struktur akordowych.

Uczeń:

- Potrafi śpiewać od podanego dźwięku:
- rozłożony trójdźwięk majorowy, minorowy i zmniejszony w górę i w dół, rozłożony trójdźwięk zwiększony (tylko w górę)
- potrafi rozpoznać trójdźwięk majorowy, minorowy, zmniejszony i zwiększony grany melodycznie w górę i w dół
- potrafi rozpoznać rozłożone trójdźwięki w melodii granej przez nauczyciela na fortepianie
- potrafi śpiewać progresje melodyczne niemodulujące, z jednotaktowym wzorem, powtarzanym od kolejnych stopni poznanych gam w górę i w dół

Poczucie tonalne

Uczeń:

- potrafi rozwiązać na tonikę stopnie gamy majorowej i minorowej harmonicznej (do dwóch znaków przykluczowych) nazwami cyfrowymi, solmizacyjnymi i literowymi
- potrafi rozpoznać stopnie gamy majorowej naturalnej i minorowej harmonicznej do dwóch znaków przykluczowych grane przez nauczyciela na fortepianie wraz z rozwiązaniem na tonikę
- potrafi rozpoznać tonikę i tryb usłyszonej melodii, kadencji harmonicznej, fragmentu utworu oraz śpiewać (na sylabie „la”) I stopień gamy oraz trójdźwięk toniczny
- próbuje intonować z pamięci dźwięk a1, po skorygowaniu wysokości za pomocą kamertonu (lub fortepianu) intonuje tonikę wskazanej gamy
- utrwała się w tonacji za pomocą trójdźwięku tonicznego z opisaniem I stopnia lub triady harmonicznej
- potrafi śpiewać nazwami cyfrowymi diatoniczne melodie w majorze naturalnym i minorze harmonicznym (do dwóch znaków przykluczowych)
- potrafi śpiewać w dwugłosie wszystkie interwały toniczne (do oktawy) na I stopniu gam: C-

dur, D-dur, B-dur (odmiana naturalna) oraz gam: a-moll, e-moll, h-moll i d-moll (odmiana naturalna, harmoniczna i dorycka)

- potrafi śpiewać w dwugłosie interwały gamowłaściwe do oktawy na różnych stopniach poznanych gam
- potrafi powtórzyć głosem i określić (z podaniem rozmiaru) grane harmonicznie interwały toniczne w podanej tonacji, interwały proste: sekundy wielkie i małe, tercje wielkie i małe, kwarty czyste i zwiększone, kwinty czyste i zmniejszone, seksty wielkie i małe, septymy wielkie i małe oraz oktawę czystą
- potrafi śpiewać w dwugłosie tryton na IV i VII stopniu gamy wraz z jego rozwiązaniem
- potrafi śpiewać triadę harmoniczną w układzie trzygłosowym
- potrafi śpiewać trójdźwięki majorowe i minorowe w układzie trzygłosowym w postaci zasadniczej oraz w I i II przewrocie
- potrafi powtórzyć głosem oraz rozpoznać tryb i postać trójdźwięków majorowych i minorowych granych harmonicznie w układzie trzygłosowym
- potrafi rozpoznać graną przez nauczyciela kadencję autentyczną i zawieszoną
- potrafi rozpoznać kadencję autentyczną i zawieszoną w wykonywanych ćwiczeniach solfeżowych i w słuchanych utworach
- potrafi określić funkcje harmoniczne w utworach opartych na trójdźwiękach triady w poznanych tonacjach majorowych i minorowych

Czytanie nut głosem

Uczeń:

- potrafi śpiewać ćwiczenia solfeżowe z zastosowaniem:

- taktów:

2 2	' 3 3	' 2 2	' 3 3	' 4 4	' 6	2 3	6 2 3	' 6 6
2 2	2 2	4 4	4 4	4 4	4 ' 8	8 4	' 8 8	8 8

- zmian metrum,
- poznanych wartości rytmicznych, grup niemiaryowych oraz synkop
- wszystkich interwałów prostych w łatwym kontekście
- oznaczeń artykulacyjnych, dynamicznych, agogicznych oraz interpretacyjnych
- potrafi śpiewać ćwiczenia melodyczne (piosenki, fragmenty utworów, ćwiczenia solfeżowe)
  - w tonacjach majorowych i minorowych do dwóch znaków przykluczowych
  - w kluczu wiolinowym, basowym oraz ze zmianą klucza
  - z zastosowaniem alteracji
  - wykraczające poza system dur-moll
  - o ambitusie odpowiadającym skali głosu dziecka
  - nazwami solmizacyjnymi i literowymi lub ze słowami
  - z taktowaniem lub stukaniem jednostki metrycznej

Analiza słuchowa, korekta błędów i zapisywanie struktur muzycznych

Uczeń:

- potrafi rozpoznać metrum dwu-, trzy-, cztero- i sześciomiarowe
- potrafi wskazać w jednogłosowym ćwiczeniu melodycznym fragment zaśpiewany lub zagrany przez nauczyciela
- potrafi uzupełnić brakujące w zapisie fragmenty melodii granej przez nauczyciela lub odtwarzanej z nagrania

- potrafi zapisać dyktando melodyczne jednogłosowe, polegające na prawidłowym uszeregowaniu taktów zapisanych w zmiennej kolejności
- potrafi skorygować błędy wysokościowe w ćwiczeniu jednogłosowym, w górnym głosie ćwiczenia dwugłosowego, w melodii granej z towarzyszeniem harmonicznym
- potrafi zapisać całymi nutami (równocześnie z graniem) krótkie pochody melodyczne (do ośmiu dźwięków)
- potrafi zapisać jednogłosowe dyktando melodyczne w kluczu wiolinowym oraz w kluczu basowym
- potrafi zapisać jednogłosowe dyktando pamięciowe (4-8 taktów) po trzy- lub czterokrotnej prezentacji
- potrafi zapisać pamiętaną melodię w poznanej tonacji
- potrafi zapisać cztero- lub ośmiotaktową melodię diatoniczną, graną z drugim głosem, towarzyszeniem harmonicznym lub akompaniamentem (ściśle tonalnym, opartym na tonalności rozszerzonej, wykraczającym poza system tonalny dur-moll)
- potrafi zapisać łatwy dwugłos na jednej pięciolinii w kluczu wiolinowym
- potrafi wskazać w jednogłosowym ćwiczeniu rytmicznym lub melodycznym jedno-, dwu-, lub czterotaktowy rytm wykonany przez nauczyciela
- potrafi uzupełnić brakujące w zapisie fragmenty rytmu wykonanego przez nauczyciela
- potrafi zapisać dyktando rytmiczne jednogłosowe, polegające na prawidłowym uszeregowaniu taktów zapisanych w zmienionej kolejności
- potrafi zapisać stały schemat rytmiczny występujący w czterotaktowej melodii
- potrafi zapisać rytmizowaną gamę majorową lub minorową graną przez nauczyciela
- potrafi zapisać rytm pamiętanej piosenki lub jej fragmentu
- potrafi zapisać jednogłosowe dyktando rytmiczne podawane fragmentami
- potrafi zapisać jednogłosowe dyktando rytmiczno-pamięciowe (cztery takty) po trzy- lub czterokrotnej prezentacji
- potrafi zapisać melodię oraz towarzyszące jej ostinato rytmiczne

Rozpoznawanie barwy instrumentu:

Uczeń:

- potrafi rozpoznać barwę instrumentów: fortepian, organy, klawesyn, akordeon, harfa, skrzypce, altówka, wiolonczela, kontrabas, gitara, flet, obój, fagot, trąbka, waltornia, puzon, tuba, ksylofon, marimba, werbel, kocioł, tom-tom oraz rozpoznać barwę poszczególnych rodzajów głosu ludzkiego (sopran, bas)

Kryteria oceniania osiągnięć uczniów

Ocena wyników nauczania kształcenia słuchu jest oparta przede wszystkim na aktywności uczniów podczas lekcji, a także na uzyskiwanych przez nich ocenach cząstkowych, za zadania wykonywane podczas lekcji lub w ramach pracy domowej.

Ocena osiągnięć ucznia uwzględnia następujące elementy:

- wyjściowy poziom uzdolnień muzycznych ucznia,
- rozwój umiejętności ucznia w ocenianym okresie,
- wiedza i umiejętności z zakresu teorii muzyki,
- umiejętności muzyczne oceniane na podstawie zadań wykonywanych przez ucznia podczas lekcji, oraz na podstawie sprawdzianów pisemnych

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ma bardzo dobry słuch muzyczny,
- wykazuje wiedzę i umiejętności z zakresu teorii muzyki świadczące o opanowaniu nie tylko zagadnień przerobionych, ale również wykraczających poza określony dla danej klasy program,
- potrafi z dużą sprawnością i precyzją wykonywać zadania muzyczne określone w materiale dla danej klasy,
- wykazuje zaangażowanie

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ma bardzo dobry słuch muzyczny,
- w pełni opanował przerobione zagadnienia teoretyczne,
- potrafi poprawnie i sprawnie wykonać zadania muzyczne określone w materiale dla danej klasy,
- wykazuje muzyczne określone w materiale dla danej klasy,

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ma dobry słuch muzyczny,
- zadowalająco opanował przerobione zagadnienia teoretyczne,
- potrafi zrealizować określone w materiale nauczania zadania muzyczne o średnim stopniu trudności

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ma dość dobry słuch muzyczny,
- opanował podstawowy zakres wiadomości teoretycznych,
- potrafi z pewnym niedociągnięciami, ale w stopniu umożliwiającym kontynuację dalszej nauki, wykonać określone w programie nauczania łatwe zadania muzyczne

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma niski poziom słuchu,
- nie opanował w stopniu zadowalającym podstawowych wiadomości teoretycznych,
- potrafi wykonać jedynie część łatwych zadań muzycznych, przewidzianych w programie nauczania

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia warunków niezbędnych do uzyskania oceny dopuszczającej